



LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 31 d. Nr. 21RE1- 251 (AG1-209/08-2023)

Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Lionelos Gelmanienės, Edvardo Juciaus ir Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė, pranešėja), sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei, dalyvaujant pareiškėjui J. I.,

viešajame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka, surengtame nuotoliniu būdu naudojant Microsoft Teams programinę įrangą, išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo J. I. patikslintą skundą atsakovei Kauno miesto savivaldybės administracijai dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimo, išdėstyto 2023 m. liepos 19 d. rašte NR.13-1600, panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas kreipėsi į Komisiją su patikslintu skundu, prašydamas: 1. Panaikinti Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimą, išdėstytą 2023 m. liepos 19 d. rašte NR.13-1600 (toliau – Sprendimas); 2. „Įpareigoti Kauno m. savivaldybės pirminės teisinės pagalbos skyriaus atstovus teikti teisinę konsultaciją dokumente 2023 m. birželio 22 d. Susirašinėjimas su Kauno m. sav. pirm. teis. pagalbos spec. prašytos pirminės teisinės pagalbos failų ir atvejo nagrinėjimo ir konsultavimo apimtimi.“; 3. „Įpareigoti Kauno m. savivaldybės administraciją / kitus savivaldybės organus dėl pirminės teisinės pagalbos skyriaus atstovų suteiktų nekokybiškų pasikartojančių teisinių paslaugų teikimo pareiškėjo Skunde nurodytu prašymu užtikrinti pirminės teisinės pagalbos teikiamų paslaugų kokybę, kokybei gerinti imtis veiksmų, t. y. konkrečiau, nušalinti (atleisti iš darbo ar nutraukti sutartį) Kauno miesto savivaldybės pirminės teisinės pagalbos skyriaus advokatų kontoros ir visus joje dirbančius specialistus nuo pirminės teisinės pagalbos teikimo Kauno miesto savivaldybės gyventojams (ir pareiškėjui).“ (kalba netaisyta) (b. l. 103-117).

Pareiškėjas patikslintame skunde nurodo, kad Kauno miesto savivaldybės administracijai (toliau – ir Savivaldybė) pateikė 2023-07-12 skundą (toliau – Skundas Savivaldybei) dėl pareiškėjui netinkamai suteiktos (nesuteiktos) pirminės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos (toliau – ir PTP). Skunde Savivaldybei pareiškėjas nurodė, kad 2023-06-26 buvo konsultuotas PTP Kauno miesto gyventojams teikiančios advokatės N. R., tačiau PTP pareiškėjui buvo suteikta netinkamai (nesuteikta), t. y. nepagrįstai buvo neteikiama teisinė konsultacija, patarimai, atsisakyta ruošti ikiteisminius dokumentus. Skunde Savivaldybei taip pat pareiškėjas kėlė klausimus dėl Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje (<https://www.kaunas.lt/teisine-pagalba/>) patalpintos nekonkrečios ir potencialiai neteisingos informacijos, susirašinėjimo su pirminės teisinės pagalbos specialistais kokybės, susirašinėjime nenurodant kontaktinių duomenų, taip pat asmenų teisę gauti PTP ribojančios teikimo formos – PTP teikimo tik nuotoliniu būdu.

Nurodo, kad Skundu Savivaldybei prašė: a) įvertinti, ar PTP skiriamos lėšos naudojamos efektyviai ir, ar asmenims pirminė teisinė pagalba teikiama kompetentingai, kokybei gerinti imtis

veiksmų; b) nustačius, kad pareiškėjo Skundas Savivaldybei pagrįstas, pateikti atsiprašymo laišką už nekokybiškai suteiktas PTP paslaugas ir patikinimą, kad šių paslaugų teikimo kokybė bus peržiūreta ir pagerinta pareiškėjo skunde nurodytame kontekste; c) atsakyti į Skundą Savivaldybei su potencialiais išdėstytų problemų sprendimo būdais ir atsiprašymu dėl nekokybiškai suteiktų PTP paslaugų per dvi savaites nuo Skundo Savivaldybei gavimo dienos.

Pažymi, kad 2023-08-11 atsakovas pateikė pareiškėjui atsakymą dėl pareiškėjo pateikto Skundo Savivaldybei, kuriame dėl pareiškėjo teigimo, kad jam buvo nesuteikta PTP/ nekokybiškai suteiktos PTP paslaugos, atsakovas atsako, kad remiantis Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – VGTPĮ) 15 straipsnio 7 dalimi skundas Administracinių ginčų komisijai yra procesinis dokumentas, kurio formai, turiniui yra keliami specialūs reikalavimai, todėl skundų Administracinių ginčų komisijai rengimas nepatenka į VGTPĮ 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų rengimą, taip pat ir pagal VGTPĮ 2 straipsnio 6 dalyje nurodytų valstybei ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimą, todėl nepagrįstas pareiškėjo tvirtinimas, kad į pirminės teisinės pagalbos apimtį patenka skundų ikiteisminėms ginčų nagrinėjimo institucijoms rengimas. Savivaldybė nurodo, kad pareiškėjas reikalavo teisinių paslaugų, susijusių su skundų Administracinių ginčų komisijai rengimu, kas nepatenka į PTP apimtį, o pagal VGTPĮ 2 straipsnio 1 dalį priskirtina antrinei teisinei pagalbai (dokumentų rengimas), todėl pareiškėjo pretenzijos dėl konsultacijos, patarimų nesuteikimo pareiškėjo norimoje apimtyje, negali būti laikomos pagrįstomis. Kauno miesto savivaldybės PTP advokatės V. N. ir N. R. pateiktame 2023 m. birželio 29 d. rašte Nr. 56-2-30 pažymėjo atsakovui, kad 2023-06-23 pareiškėjui buvo suteikta teisinė konsultacija dėl jo pateiktų parengtų skundų Administracinei komisijai ir išaiškinta galimybė spręsti ginčą taikiai, pasinaudojant mediacijos būdu arba kreiptis dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo. Ši aplinkybė, pasak atsakovo, įrodo, kad pareiškėjui 2023-06-23 buvo suteikta PTP VGTPĮ 2 straipsnio 6 dalyje nurodytoje apimtyje – suteikta teisinė konsultacija, patarimai dėl taikaus ginčo išsprendimo, pasiūlyta pasinaudoti antrine teisine pagalba, todėl, įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, pagrindo netinkamai suteiktos (nesuteiktos) pirminės teisinės pagalbos fakto konstatavimui, nenustatyta. Atsakovas pateikė argumentus dėl pareiškėjo skųsto PTP suteiktos PTP formos - PTP teikiama ne tik nuotoliu, bet ir tiesioginio kontakto būdu (atvykus į patalpas, esančias K. Donelaičio g. 33-1, Kaune) ir šį faktą patvirtina PTP teikiančių advokačių 2023 m. rugpjūčio 3 d. raštas Nr. 56-1-409. Taip pat atsakovas pažymi, kad informacija apie patalpas, kuriose teikiama pirminė teisinė pagalba, jų lokacija, darbo laiką yra viešai skelbiama Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje (<https://www.kaunas.lt/teisine-pagalba/>), todėl su ja susipažinti gali visi suinteresuoti asmenys.

Nurodo, kad atsakovas su pareiškėjo pateiktos nekonkrečios ir neteisingos informacijos interneto svetainėje (<https://www.kaunas.lt/teisine-pagalba/>) pastabomis sutiko ir patvirtino, kad informacija Savivaldybės interneto svetainėje bus patikslinta.

Pažymi, kad dėl netinkamo Savivaldybės PTP tarnybos specialistų susirašinėjimo su pareiškėju atsakovas taip pat sutiko, kad susirašinėjant su PTP specialistu nebuvo nurodyti jo kontaktiniai duomenys – vardas, pavardė, telefono numeris ar elektroninis paštas, kas profesionaliai turėtų būti suteikta, kad besikreipiančiajam asmeniui būtų aišku, su kuo yra bendraujama ir, skundo atveju, būtų aišku, kas iš PTP teikiančių specialistų bendravo su besikreipiančiuoju asmeniu. Atsakovas teigė, kad bendraujant su PTP besikreipiančiais asmenimis, PTP teikiantys asmenys privalo būti dalykiški, todėl manytina, kad PTP teikusių asmenų veiksmai, atsakovo PTP advokačių nurodytuose elektroniniuose laiškuose nenurodant su pareiškėju susirašinęsio asmens kontaktinių duomenų, neatitinka dalykiško elgesio standarto, todėl Savivaldybė informuos PTP teikiančias advokates apie nustatytus bendravimo elektroniniu paštu trūkumus, prašydamas ateityje tinkamai, ir dalykiškai bendrauti su besikreipiančiais PTP asmenimis.

Nurodo, kad dėl pareiškėjo Skunde Savivaldybei suformuluoto ir pateikto prašymo PTP skirtų lėšų panaudojimo efektyvumo bei teikiamų PTP paslaugų kokybės įvertinimo atsakovas teigė, kad Savivaldybės administracijos direktorius organizuoja PTP teikimą (Kauno miesto savivaldybėje PTP teikia advokatės), taip pat pagal VGTPĮ 8 straipsnio 3 dalį teikia Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitas (toliau - Ataskaitos); nors administracijos direktorius teikia Ataskaitas Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai,

tačiau jo kompetencijai nepriskirta vertinti PTP lėšų panaudojimo efektyvumo bei teikti pasiūlymus dėl jos tobulinimo; remiantis VGTPĮ 9 str. 3 d. 1 p., Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba analizuoja, apibendrina Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitas ir teikia informaciją apie PTP organizavimą ir teikimą Teisingumo ministerijai, teikia pasiūlymus savivaldybių institucijoms dėl PTP organizavimo ir teikimo tobulinimo užtikrinant VGTPĮ įgyvendinimą. Pagal VGTPĮ 7 straipsnio 2 - 4 dalis, šio įstatymo nustatyta tvarka sudaryta Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos koordinavimo taryba (toliau – ir Taryba) teikia pasiūlymus dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tobulinimo; analizuoja savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitas ir teikia pasiūlymus dėl PTP teikimo; teikia pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybės garantuojamai teisei pagalbai teikti ir dėl efektyvaus jų naudojimo ir pan. Atsakovas informavo, kad pagal savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitų rengimo ir pateikimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai taisyklių (toliau - Taisyklės) 3 p. (Ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai) 4 punktą (jei pirminę teisinę pagalbą teikia advokatai (advokatų profesinės bendrijos), advokatų padėjėjai arba viešosios įstaigos, su kuriomis savivaldybės yra sudariusios sutartis dėl PTP teikimo, jie teikia informaciją, reikalingą Ataskaitoms parengti); Taisyklių 8 punkte nurodyti duomenys, kurie turi būti pateikiami Ataskaitose, tarp kurių ir duomenys apie lėšų, skirtų PTP teikti sumas, jų panaudojimą, panaudotų lėšų sumas, taip pat duomenys apie suteiktą PTP, tarp kurių yra ir informacija apie pareiškėjų, kuriems buvo suteikta PTP, skaičių, informacija apie gautus pareiškėjų skundus dėl PTP teikimo, PTP pobūdį pagal klausimų, kuriais buvo teikiama PTP, klasifikaciją, teiktos PTP suvestinė ir t.t.

Paaiškina, kad dėl pareiškėjo Skunde Savivaldybei suformuluoto ir pateikto prašymo atsakovui atsakyti per 2 savaites į minėtą skundą, atsakovas rėmėsi Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 10 straipsnio 4 dalimi, reglamentuojančia, kad viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos, todėl atsakymas į pareiškėjo skundą teikiamas šioje šioje teisės normoje nurodytu terminu.

Pažymi, kad pareiškėjas su dalimi atsakovo pateiktų teiginių ir argumentacija nesutinka, ypač su atsakovo teiginiais ir argumentais, kad pareiškėjo skundas nepatenka į VGTPĮ 2 str. 6 p., VGTPĮ 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų rengimą, o patenka į VGTPĮ 2 str. 1 p.

Paaiškina, kad pareiškėjas Skunde Savivaldybei minėjo, jog neprašė PTP specialistų jam paruošti teisinį dokumentą ar surašyti Administracinių ginčų komisijai skundą, nors pagal VGTPĮ 2 str. 6 p., 15 str. 7 p. jis turi pilną teisinį pagrindą to prašyti. Pagal VGTPĮ 2 str. 6 p. PTP – tai valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimas; VGTPĮ 2 str. 6 p. paaiškinta, kad PTP apima šio įstatymo 15 str. 7 d. nurodytų procesinių dokumentų parengimą. Kadangi Administracinė ginčų komisija pagal LR ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 4 str. 1 d. yra ikiteisminė institucija, [valstybei priklausantis] juridinis asmuo, biudžetinė įstaiga, tai ši įstaiga atitinka VGTPĮ 2 str. 6 d. valstybės ir savivaldybių institucijos statusą ir ji atitinka VGTPĮ 2 str. 6 p. valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimo sąvoką. Pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) teisėjų kolegija nustatė, kad Administracinė ginčų komisija yra neteisminė institucija, todėl prisiimdama administraciniam teismui suteikiamus teisinius įgaliojimus viršytų savo įgaliojimus (ultra vires), t. y. pagal asmenų prašymus, nesusijusius su jų teisių pažeidimu, tiek vykdydami administracinę procedūrą pagal asmenų skundus dėl jų teisių pažeidimo, negali atlikti daugiau veiksmų arba priimti kitokį sprendimą, negu teisės aktai suteikia jiems teisę atlikti (byla P-442-49-12): Vyriausybės 1999 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 533 patvirtintų Administracinių ginčų komisijų darbo nuostatų 40 punkte pateiktas baigtinis sprendimų, kuriuos turi teisę priimti administracinių ginčų komisija, ikiteisimine tvarka išnagrinėjusi administracinį ginčą, sąrašas. Pagal šių Nuostatų 40.2 punktą, administracinių ginčų komisija gali įpareigoti atitinkamą administravimo subjektą pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitokį komisijos nurodymą. Minėtame sąraše administracinių ginčų komisijos sprendimo, kuriuo būtų galima panaikinti skundžiamą administracinį aktą, nėra. Atsižvelgiant į viešojoje teisėje galiojantį principą, kad tai, kas nėra tiesiogiai leista, yra uždrausta, minėta nuostata plečiamai negali būti aiškinama. Administracinių ginčų komisija nėra teisminė institucija, todėl jos įgaliojimai negali būti prilyginami teismo

įgaliojimams. Teismas nurodė, kad, vertinant Panevėžio apskrities administracinių ginčų komisijos 2010-01-14 sprendimo teisėtumą, taip pat konstatuotina, kad ši komisija, nusprendusi patikslinti savo 2009-12-24 sprendimą, viršijo jai nustatytą kompetenciją. Byloje I-1163-355/2012 teismas patvirtina pateiktus argumentus ir išaiškina VGTPĮ 2 str. 1, 6 dalių *procesiniai dokumentai* sąvoką, pažymėdamas, kad kreipiantis į neteismines institucijas, o šiuo atveju Administracinių ginčų komisija – neteisminė institucija, procesinių dokumentų rengimas yra būtent pirminės teisinės pagalbos pareiga; procesinių dokumentų sąvokos VGTPĮ, Viešojo administravimo įstatymas, Administracinių bylų teisenos įstatymas nepateikia, todėl ši definicija aiškinama vadovaujantis kitais teisės aktais, remiantis teisės aiškinimo būdais: Civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) XI skyriaus pirmasis skirsnis skirtas procesiniams dokumentams; 110 straipsnyje pateikta dalyvaujančių byloje asmenų procesinių dokumentų sąvoka; į ją patenka dalyvaujančių byloje asmenų ieškiniai, priešieškiniai, atsiliepiamai į ieškinius ar priešieškinius, dublikai (ieškovo atsiliepiamai į atsakovo pareikštą atsiliepiamą), triplikai (atsakovo atsiliepiamai į dubliką), atskirieji, apeliaciniai ir kasaciniai skundai bei atsiliepiamai į juos ir kiti dokumentai, kuriuose rašytinio proceso metu pareikšti jų prašymai, reikalavimai, atsikirtimai ar paaiškinimai. CPK 116 straipsnyje pateikiama teismo procesinių dokumentų definicija – teismo procesiniai dokumentai (sprendimai, įsakymai, nutartys, nutarimai, rezoliucijos, teismo procesiniai dokumentai (sprendimai, įsakymai, nutartys, nutarimai, rezoliucijos, teismo posėdžio protokolai, šaukimai ir pranešimai) – tai proceso metu teismo priimti dokumentai.

Nurodo, kad tiek iš CPK 110 straipsnyje, tiek iš CPK 116 straipsnyje esančių taisyklių galima teigti, kad procesiniai dokumentai yra neatsiejami nuo jau prasidėjusio civilinio proceso arba dokumento, kuriuo inicijuojamas civilinis procesas. Taigi, šiuo pagrindu būtų galima tvirtinti, jog prašymas iškelti baudžiamąją bylą, tai yra parengti dokumentą, kurio pagrindu gali būti pradėtas ikiteisminis tyrimas, nėra procesinis dokumentas. Interpretuojant procesinio dokumento sąvoką, siekiant įtvirtinti pirminę išvadą, pasitelkiamas vienas iš dažniausiai taikomų teisės aiškinimo būdų – lingvistinis. Dabartinės lietuvių kalbos žodyne nurodoma žodžio „procesas“ vieną iš reikšmių – bylos svarstymo teisme eiga, teismo byla, o tai reikštų dokumentą, susijusį su teismine eiga. Vadinas, atsižvelgiant į minėtas CPK nuostatas, žodžio „procesas“ definicijos aiškinimą, o kartu ir aktualaus žodžių junginio, pasitelkus lingvistinį teisės aiškinimo būdą, teisėjų kolegija vienareikšmiškai bei vieningai sprendžia, kad dokumentas (skundas), kurio pagrindu gali būti pradėtas ikiteisminis tyrimas arba atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą, nepatenka į procesinių dokumentų sąvoką, vartojamą VGTPĮ 2 straipsnio 2 dalyje. Tvirtintina, jog buvo prašoma surašyti dokumentą, kuriuo siekta pranešti apie galimus teisės pažeidimus, tačiau tai nėra susiję su konkrečiu jau pradėtu teisiniu procesu arba inicijuojamu atitinkamu teisiniu procesu (LVAT 2010-06-07 nutartis adm. byloje Nr. A556-827/2010). Administracinė ginčų komisija negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai (P-442-49-12; A14-1166/2005; I-2338-189/2009; I-2654-621/2014; A-602-1252-12; LR administracinių bylų teisenos įstatymo 26 str. 2 d., 27 str. 2 d.) ir, laikydama administracinių ginčų komisijai (neteisminei institucijai) pagal jos nuostatus pateiktą dokumentą kaip procesinį dokumentą, viršytų savo įgaliojimus, todėl parengtas raštas Administracinių ginčų komisijai yra laikytinas PTP kompetencijos dalyku ir atsakovas turėtų suteikti pareiškėjui PTP, apimančią dokumentų ruošimą šiai institucijai.

Nurodo, kad atsakovas teigia, jog pareiškėjo prašomos konsultacijos ir dokumentų ruošimo klausimas priskirtinas ne prie PTP, bet prie antrinės teisinės pagalbos kompetencijų pagal VGTPĮ 2 str. 1 d. – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas byloje, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas; atsakovo nuomone, pareiškėjas privalo kreiptis ginčui spręsti į antrinę teisinę pagalbą. Pažymi, kad pareiškėjas su šiuo atsakovo teiginiu nesutinka, nes VGTPĮ 2 str. 6 p. ir Valstybinės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos puslapyje yra nurodyta informacija, kad PTP yra teikiama neteisminiems ginčams spręsti (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/valstybes-garantuojama-teisine-pagalba/pirmine-teisine-pagalba>; žiūrėta 2023-09-08).

Pažymi, kad VGTPĮ 2 str. dokumentų rengimui, gynybai ir atstovavimui byloje, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimui išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais nurodyta svarbi sąlyga – jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Pareiškėjo žiniomis, įstatymai neįpareigoja jo kreiptis į antrinę teisinę pagalbą ar turėti teisinį atstovą spręsti priešteisminiam

ginčui, nes jis pats vykdo su ginčų susijusį dokumentų rengimą, gynybą ir atstovavimą byloje, įskaitant vykdymo procesą, ir Administracinių ginčų komisija yra neteisminė institucija ir teisminių įgaliojimų neturi; jo įstatymas neįpareigoja kreiptis į teisinį atstovą potencialiai Administraciniams ginčų komisijos bylai ruošti. Pareiškėjas kreipdamasis į Savivaldybės PTP prašė gauti teisinę konsultaciją, patarimus, teisinius pagrindus ir teisinę informaciją pareiškėjo pateiktą pirminei teisei pagalbai dokumentų kontekste, bet neprašė jo atstovauti, ruošti teisinių dokumentų, atstovauti jį byloje, įskaitant vykdymo procesą, todėl bet kuriuo atveju (pareiškėjas prašytų ar ne PTP jam paruošti procesinius dokumentus) pareiškėjas turi teisę naudotis pagrįstai jam VGTPĮ suteikiamomis teisėmis į PTP konsultaciją ginčo argumentams, įrodymams formuoti, nustatyti pareiškėjui parankius teisinius pagrindus ir kitą teisinę informaciją pačiam pareiškėjui formuojant ir ruošiant bylą Administracinei ginčų komisijai. Tokios ką tik pateiktais principais grįstos konsultacijos pareiškėjas pagrįstai prašė, o atsakovo PTP specialistai nepagrįstai atsisakė suteikti pareiškėjui jo prašomą konsultaciją ginčo argumentams, įrodymams formuoti, nustatyti pareiškėjui parankius teisinius pagrindus ir kitą teisinę informaciją pateiktos bylos klausimu pareiškėjui apginti savo pažeistas teises.

Pažymi, kad pareiškėjas neprašė PTP specialistų po konsultacijos paruošti dokumento Administracinei ginčų komisijai jo teisėms apginti, o gauti žodinę konsultaciją, patarimus, argumentus, kaip efektyviai vystyti ir apginti pareiškėjo teises jam vėliau pačiam pakoreguojant jo paties parašytą skundą Administracinių ginčų komisijai. Akcentuoja, kad VGTPĮ 2 str. 6 p. užtikrina pareiškėjo teisę gauti konsultaciją ir patarimus neteisminiems ginčams spręsti, t.y. teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos. Pareiškėjas kreipėsi į PTP jam suteikti žodinę konsultaciją, patarimus, argumentus, kaip efektyviai vystyti ir apginti pareiškėjo teises pristatyto neteisminio dokumento apimtyje. Pareiškėjas prašė suteikti teisinę informaciją PTP pateikto dokumento principais, argumentais ir teisiniais pagrindais, tačiau neformuluoti raštiškai pačio dokumento. Kad PTP pareiškėjui neteisminiems ginčams spręsti turi būti suteikta (ir Administracinių ginčų komisija – tai neteisminė institucija ir neturi teisminei institucijai priskirtų įgaliojimų), tą patvirtina teisminės išvados (A-662-1074-09) ir pačios Valstybinės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos puslapyje nurodyta informacija: PTP – tai: teisinė informacija ir teisinės konsultacijos; pagalba ginčui išspręsti ne teismo tvarka ir taikos sutarties parengimas (<https://tm.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/valstybes-garantuojama-teisine-pagalba/pirmine-teisine-pagalba>; žiūrėta 2023-08-11). Net jei būtų nustatyta, kad VGTPĮ 2 str. 6 p. neužtikrina dokumentų ruošimo Administracinei ginčų komisijai, tačiau pats dokumentų (ne)ruošimas neanuliuoja fakto, kad pagal VGTPĮ 2 str. 6 p. teisinė konsultacija, patarimai, argumentų formulavimas privalo būti suteikiami pareiškėjui, jei buvo pažeistos jo teisės. Pristatant dokumentus atsakovo PTP advokatėms, pareiškėjas pagrįstai teigė, kad buvo pažeistos jo teisės ir jis prašė konsultacijos ir patarimų formuluojant patarimus, argumentus ir teisinius pagrindus toms teisėms atstatyti.

Akcentuoja, kad Savivaldybės PTP advokatės V. N. ir N. R. 2023-06-29 rašte Nr. 56-2-30 atsakovui pažymėjo, kad 2023-06-23 pareiškėjui buvo suteikta teisinė konsultacija dėl jo pateiktų parengtų skundų Administracinei komisijai ir išaiškinta galimybė spręsti ginčą taikiai, pasinaudojant mediacijos būdu arba kreiptis dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo. Ši aplinkybė, atsakovo nuomone, įrodo, kad pareiškėjui 2023-06-23 buvo suteikta PTP VGTPĮ 2 str. 6 d. nurodytoje apimtyje – suteikta teisinė konsultacija, patarimai dėl taikaus ginčo išsprendimo, pasiūlyta pasinaudoti antrine teisine pagalba, todėl, įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, pagrindo netinkamai suteiktos (nesuteiktos) PTP fakto konstatavimui, nenustatyta. Pareiškėjas su atsakovo pozicija nesutinka, nes jis 15-20 min. kalbėjosi su konsultavusia PTP specialiste, kuri atliko dalį VGTPĮ 2 str. 6 d. ir 15 str. 6 d. prievolių, t. y. rekomendavo pareiškėjui kreiptis į mediaciją (ginčą spręsti taikiai), bet nepagrįstai neatliko VGTPĮ 2 str. 6 d. pareigos suteikti pareiškėjui jo prašomą konsultaciją ginčo argumentams, įrodymams formuoti, nustatyti pareiškėjui parankius teisinius pagrindus ir kitą teisinę informaciją pateiktos bylos klausimu pareiškėjui apginti savo pažeistas teises, kaip įstatymas teisininkę įpareigoja atlikti ir ko būtent pareiškėjas konkrečiai jos prašė. Be to, teisininkė viršijo savo įgaliojimus ir pažeidė VGTPĮ 2 str. 6 d. nekonsultavus pareiškėjo, nesuteikus teisinės konsultacijos, teisinės informacijos ir patarus pareiškėją kreiptis į antrinę teisinę pagalbą pagal VGTPĮ 10, 15 str. 8 d. ir taip teisininkė nepaisė VGTPĮ 3 str. 2 p. principų – kokybės, efektyvumo ir ekonomiškumo. Pareiškėjas argumentus grindžia Vilniaus apygardos administracinio teismo 2008 m. spalio 3 d. sprendimu (byloje A-662-

1074-09), kuriuo A. M. skundą patenkino iš dalies; panaikino Institucijos 2008 m. gegužės 21 d. sprendimo Nr. A63-713(4.4-PD-4) dalį, kuria atsisakyta A. M. toliau teikti pirminę teisinę pagalbą ir įpareigoti atsakovą pareiškėjui teikti pirminę teisinę pagalbą pagal tvarką, nustatytą Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymu; įpareigojo atsakovą suteikti informaciją kur pareiškėjas gali kreiptis, kad AB „Rytų skirstomieji tinklai“ suteiktų paaiškinimą dėl elektros energijos apmokėjimo; įpareigojo atsakovą parašyti prašymą į valstybinę instituciją dėl 130-sios Bendrijos žemės nuomos sutarties kopijos gavimo. Taip pat teismas pažymėjo, kad atsakovas iki šiol nėra nagrinėjęs pareiškėjo prašymo parašyti prašymą į valstybinę instituciją dėl 130-sios Bendrijos žemės nuomos sutarties kopijos gavimo; visa įmanoma teisinė pagalba dėl 130-sios Bendrijos įsteigimo ir įregistravimo pareiškėjui yra suteikta.

Pažymi, kad atsakovas pateikė argumentus dėl pareiškėjo skųstos PTP suteiktos pirminės teisinės pagalbos formos, t. y. kad PTP teikiama ne tik nuotoliu, bet ir tiesioginio kontakto būdu (atvykus į patalpas, esančias K. Donelaičio g. 33-1, Kaune), šį faktą patvirtina PTP teikiančių advokatų 2023-08-03 raštas Nr. 56-1-409; informacija apie patalpas, kuriose teikiama PTP, jų lokacija, darbo laiką yra viešai skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje (<https://www.kaunas.lt/teisine-pagalba/>), todėl su ja susipažinti gali visi suinteresuoti asmenys. Pareiškėjas su šia atsakovo pozicija nesutinka. Pareiškėjui pirminės pagalbos specialistės telefonu buvo pasiūlyta konsultacija tik nuotoliu. Pareiškėjas Skunde Savivaldybei minėjo, kad tokia konsultavimo forma jam tiko, tačiau išreiškė susirūpinimą, kad kitiems į Kauno miesto savivaldybės PTP skyrių besikreipiantiems asmenims taip pat yra teikiama pirminė teisinė pagalba tik nuotoliu. Šiai aplinkybei patvirtinti pareiškėjas teigia, kad jį paskatino parašyti skundą viena iš antrinės teisinės pagalbos jį konsultavusių specialistų, kuri teigusi, kad buvo atvykusių pas ją Kauno miesto savivaldybės PTP šiame ginče minimų tų pačių teisininkų paskirti antrinei teisinei pagalbai asmenys, kurie skundėsi dėl PTP teikimo tik nuotoliu, dėl atsisakymo teikti PTP VGTPĮ 2 str. 6 d. teisinių konsultacijų ir teisinės informacijos teikimo apimtimi; šiai antrinės teisinės pagalbos specialistei antrina Kauno rajono savivaldybės teisės skyriaus specialistas, kuris patvirtino, kad buvo Kauno miesto savivaldybės PTP kontoros atsiųstų klientų pas jį, kurie skundėsi Kauno miesto savivaldybės PTP kontoros specialistų teiktomis paslaugomis (šio specialisto tapatybė, jo prašymu, nėra atskleidžiama). Pareiškėjo teigimu, Savivaldybės PTP skyriaus advokatės neužtikrino pareiškėjui ir prieš jį buvusiems asmenims galimybės surengti teisinę konsultaciją gyvai, taip pažeisdami VGTPĮ 15 str. 2, 11 d. Atsakovas teigė, kad 2021-04-29 pirminės teisinės pagalbos teisinių paslaugų pirkimo sutartyje Nr. SR-275 yra užtikrinamos sąlygos asmenims teikti PTP, tai rodo, PTP turi būti teikiama gyvai, o tik nuotoliu teikiamos konsultacijos nepagrįstai PTP konsultacijos gavimo galimybes ir atsakovo PTP advokatės neužtikrino pareiškėjui ir kitiems anksčiau besikreipusiems PTP asmenims į jų teisę pasirinkti konsultacijos teikimo būdą gyvai arba nuotoliu.

Nurodo, kad atsakovas teigimu, remiantis VGTPĮ 8 str. 3 d. teikia Ataskaitas Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ir jo kompetencijai nepriskirta vertinti PTP lėšų panaudojimo efektyvumo bei teikti pasiūlymus dėl jos tobulinimo; kompetencija vertinti PTP lėšų panaudojimo efektyvumo bei teikti pasiūlymus dėl jos tobulinimo remiantis VGTPĮ 9 str. 3 d. 1 p. ir VGTPĮ 7 str. 2 – 4 d. tenka Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai ir Tarybai. Pareiškėjas sutinka, kad Taryba pagal VGTPĮ 7 str. 4 d. teikia pasiūlymus dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tobulinimo; analizuoja savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitas ir teikia pasiūlymus dėl PTP teikimo; teikia pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybės garantuojamai teisinei pagalbai teikti ir dėl efektyvaus jų naudojimo; teikia pasiūlymus dėl šio įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų priėmimo ir keitimo; kad pagal VGTPĮ 8 str. 3 d. savivaldybių institucijos privalo kiekvienais metais teisingumo ministro nustatyta tvarka pateikti tarnybai veiklos organizuojant ir teikiant PTP ataskaitas, o pagal VGTPĮ 9 str. 3 d. 1 p. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba koordinuoja PTP teikimą (teikia savivaldybių institucijoms metodinę pagalbą įgyvendinant joms priskirtas funkcijas pirminės teisinės pagalbos srityje, analizuoja šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalyje nurodytas ataskaitas, jas apibendrina ir teikia Teisingumo ministerijai informaciją apie PTP organizavimą ir teikimą, teikia pasiūlymus savivaldybių institucijoms dėl PTP organizavimo ir teikimo tobulinimo užtikrinant šio įstatymo įgyvendinimą). Taip pat pareiškėjas sutinka su atsakovo pateikta mintimi, kad pagal Savivaldybių institucijų veiklos

organizuojant ir teikiant PTP ataskaitų rengimo ir pateikimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai taisyklių 3 p. (Ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai), 4 punktą (jei pirminę teisinę pagalbą teikia advokatai (advokatų profesinės bendrijos), advokatų padėjėjai arba viešosios įstaigos su kuriomis savivaldybės yra sudariusios sutartis dėl PTP teikimo, jie teikia informaciją, reikalingą Ataskaitoms parengti). Taisyklių 8 punkte nurodyti duomenys, kurie turi būti pateikiami Ataskaitose, tarp kurių ir duomenys apie lėšų, skirtų PTP teikti sumas, jų panaudojimą, panaudotų lėšų sumas, taip pat duomenys apie suteiktą PTP, tarp kurių yra ir informacija apie pareiškėjų, kuriems buvo suteikta PTP, skaičių, informacija apie gautus pareiškėjų skundus dėl PTP teikimo, PTP pobūdį pagal klausimų, kuriais buvo teikiama PTP, klasifikaciją, teiktos PTP suvestinė ir t.t. Tad pareiškėjas sutinka su šioje pastraipoje pateiktais atsakovo duomenimis dėl Kauno miesto savivaldybės, Tarnybos ir Tarybos funkcijų apibrėžties užtikrinant valstybės garantuojamos teisinės pagalbos kokybę ir valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybės garantuojamai teisei pagalbai teikti ir dėl efektyvaus jų naudojimo. Tačiau pareiškėjas taip pat pažymi, kad remiantis VGTPĮ 8 str. 1 d. 1, 2 p. savivaldybės institucija organizuoja ir (ar) teikia PTP; moka už pirminę teisinę pagalbą, kai pagal su savivaldybės vykdomąja institucija sudarytą sutartį PTP teikia advokatai (advokatų profesinės bendrijos), advokatų padėjėjai ar viešosios įstaigos; Ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai; Teisingumo ministerija, nustačiusi pateiktą Ataskaitų trūkumą, paprašo Ataskaitas pateikusių savivaldybės institucijų nurodytus trūkumus pašalinti. Savivaldybių institucijos pataisytas Ataskaitas Teisingumo ministerijai turi pateikti per dešimt kalendorinių dienų nuo Ataskaitų gražinimo dienos. Pažymi, kad pats atsakovas savo atsakyme į Skundą Savivaldybei užtikrina, kad atsižvelgs ir tobulins PTP teikiamą kokybę imdamiesi priemonių PTP kokybei gerinti (patikslins informaciją Savivaldybės interneto svetainėje bei atkreips PTP teikiančių advokatus dėmesį dėl dalykinio bendravimo elektroninėmis priemonėmis su besikreipiančiais PTP asmenimis). Tad pareiškėjas sutinka, kad atsakovas nėra įpareigotas įvertinti teikiamos PTP paslaugų kokybės ir lėšų poreikio, skirtų valstybės garantuojamai teisei pagalbai teikti VGTPĮ Tarybai ir Tarnybai įtvirtintomis nuostatomis, kuriuos įpareigota įvertinti Tarnyba ir (ar) Taryba. Tačiau pažymi, kad Tarnyba ir Taryba tik teikia siūlymus Teisingumo ministerijai ir (arba) savivaldybių institucijoms dėl Valstybės garantuojamos pirminės teisinės pagalbos organizavimo ir tobulinimo užtikrinant šio įstatymo įgyvendinimą; teikia pasiūlymus dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tobulinimo; teikia pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybės garantuojamai teisei pagalbai teikti ir dėl efektyvaus jų naudojimo, o pačios savivaldybės (įskaitant Kauno m. savivaldybę) privalo organizuoti PTP kokybę toliau sekančia prasme: šalinant Ataskaitų trūkumus; stebint ir vykdant PTP efektyvų ir kokybišką teikimą pagal VGTPĮ, Taisykles ir kitus teisės aktus ir kt.; sudaryti darbo sutartis ir atleisti iš pareigų savivaldybės administracijos darbuotojus (Kauno miesto savivaldybės tarybos 2021 m. rugsėjo 14 d. sprendimo Nr. T-360 23 – 23.18 p., 40- 48), todėl atsakovas privalo atsižvelgti į PTP teikimo savivaldybės gyventojams teikimo ir kokybės atiktį pagal minėtus teisės aktus ir imtis veiksmų atsirandančiai nekokybei ir teisės aktų pažeidimams šalinti taikant atitinkamas poveikio priemones. Todėl, jei šiame skunde administracinė ginčų komisija nustatys atsakovo PTP skyriaus atliktus pažeidimus, atsakovas yra įpareigotas atsižvelgti į pareiškėjo Skunde Savivaldybei išreikštą prašymą, kad asmenims PTP būtų teikiama kompetentingai, kokybei gerinti imtasi veiksmų.

Nurodo, kad atsakovo PTP skyriaus 2023-08-03 rašte Nr. 56-1-409 įrašyta - „įmonės būtų linkę geriau gauti konsultacijas atvykę“ yra neteisingas teiginys, nes Skunde toks teiginys nebuvo minimas. Skyrius nurodė, kad 2023-07-02 laiške pareiškėjui buvo nurodyta visa reikalinga informacija. Pareiškėjas pažymi, kad visa reikalinga informacija šiame kontekste reiškia šablonines pirminės ir antrinės teisinės pagalbos paslaugų teikimo sąlygas pagal VGTPĮ.

Nurodo, kad specialisčių teigimu pareiškėjo prašymas ginčyti / skųsti jo egzaminų vertinimo rezultatus Vytauto Didžiojo universitete nepatenka į VGTPĮ 15 str. 7 d. Pareiškėjas pažymi, kad jis prašė specialisčių ne ginčyti / skųsti jo egzaminų vertinimo rezultatus Vytauto Didžiojo universitete, bet išnagrinti ir pasiruošti aptarti susitikimo metu šios bylos strategiją, t. y. ar pareiškėjo pateikti argumentai yra tinkami, ar reikėtų kažką pakoreguoti / papildyti / ištrinti dėl Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojo potencialiai neetiškų veiksmų, su kuriais buvo susijęs pareiškėjo atsiskaitymų vertinimas. Taip pat Skyrius teigia, kad pareiškėjas netinkamai taiko VGTPĮ 15 str. 7 d. nuostatas,

kad PTP apima ir procesinių dokumentų rengimą, koreguojant jo paties surašytą skundą Administracinių ginčų komisijai. Pareiškėjas pažymi, kad jis neprašė koreguoti raštiškai jo paties surašytą skundą, bet prašė teisinės konsultacijos, t. y. pareiškėjas Skyriaus prašė išanalizuoti esančią dokumentuose informaciją, įvertinti pareiškėjo pateiktus teisinius argumentus ir padėti pareiškėjui suformuoti gynybos strategiją su teisiniais argumentais, duoti patarimus, kitą naudingą gynybai esančią informaciją pagal pateiktus bylos šalių argumentus ir informaciją.

Nurodo, kad specialistės teigia, kad nėra įpareigos ieškoti pareiškėjo atsiųstų bylos failų atsiųstose nuorodose. Pareiškėjas pažymi, kad 2023-06-22 e. laiške, siųstame Skyriui, buvo prisegęs prie e. laiško visus atsiųstus bylai formuoti ir konsultuoti esančius failus ir jo priedus ir e. laiške aiškiai ir konkrečiai nurodė, kokią teisinę informaciją ir teisinius patarimus jis nori gauti kokiais konkrečiais klausimais. Pagal VGTPĮ 3 str. 2 p., advokatės, nesiruošdamos konsultacijai skaitant, analizuojant ir kitaip apdirbant siunčiamą pareiškėjo (ar bet kokio kito asmens) pateiktą informaciją / duomenis / dokumentus pažeidžia valstybės garantuojamos teisinės pagalbos kokybės, efektyvumo ir ekonomiškumo principus ir neatlieka savo pareigos kokybiškai konsultacijai teikti. Pažymi, kad kiti rašte minimi argumentai, aplinkybės ar teiginiai yra mažareikšmiai, arba pareiškėjas išsamiai apie juos užsiminė, arba nėra susiję su šiuo skundu, todėl jų šiame dokumente neaptaria. Dėl kitų atsakovo pateiktų teiginių / argumentų pareiškėjas nereiškia pretenzijų arba atsakovas sutiko su pareiškėjo pateiktais teiginiais / argumentais ir įsipareigojo gerinti PTP teikiamas paslaugas.

Posėdžio metu palaikė savo argumentus, išdėstytus skunde Komisijai. Papildomai akcentavo, kad iš esmės gina labiau ne savo interesus, tačiau kitų asmenų, kuriems galimai Kauno miesto gyventojams suteikiamos nekvalifikuotos PTP paslaugos ir parenkamas netinkamas paslaugos teikimo būdas (nuotolinis).

Atsakovė Kauno miesto savivaldybės administracija atsiliepiu į skundą prašo J. I. skundą atmesti kaip nepagrįstą (b. l.140-144).

Atsiliepime į pareiškėjo skundą Savivaldybė paaiškino, kad pareiškėjas 2023 m. birželio mėnesį kreipėsi į atsakovę dėl PTP suteikimo. Pareiškėjas norėjo skųsti Komisijai jo egzaminų vertinimo rezultatus Vytauto Didžiojo universitete.

PTP Kauno miesto savivaldybėje yra teikiama 2021-04-29 pirminės teisinės pagalbos teisinių paslaugų pirkimo sutarties Nr. SR-275 pagrindu su advokatų kontora.

Paaiškina, kad PTP pareiškėjui 2023-06-26 suteikė advokatė N. R. Iš advokačių V. N. ir N. R. pateiktų raštų (2023-08-03 ir 2023-07-04 Nr. 04/07/2023) matyti, kokia PTP pareiškėjui buvo suteikta – pareiškėjui buvo paaiškinta, kokia tvarka yra sprendžiamas ginčas, pateikiant skundą Administracinių ginčų komisijai, taip pat išaiškinta galimybė ginčą spręsti taikiai, pasinaudoti mediacija arba kreiptis dėl antrinės teisinės pagalbos teikimo. Pareiškėjas liko nepatenkintas suteiktos PTP kokybe ir dėl to pateikė Savivaldybei 2023-07-12 skundą. Atsakovė pareiškėjui 2023-08-11 pateikė atsakymą į skundą, kurį pareiškėjas skundžia Komisijai.

Nurodo, kad pareiškėjas, kreipdamasis dėl PTP, pageidavo, kad PTP specialistai suteiktų jam teisinės konsultacijas tam, kad pareiškėjas galėtų pats savarankiškai parengti skundą Komisijai. Pareiškėjas skunde Komisijai detalizuoja, kad jo norima teisinė konsultacija turėjo apimti „*teisinę konsultaciją, patarimus, teisinius pagrindus ir teisinę informaciją, konsultaciją ginčo argumentams, įrodymams formuoti, nustatyti pareiškėjui parankius teisinius pagrindus ir kitą teisinę informaciją pačiam pareiškėjui formuojant ir ruošiant bylą Komisijai, gauti žodinę konsultaciją, patarimus, argumentus, kaip efektyviai vystyti ir apginti pareiškėjo teises jam vėliau pačiam pakoreguojant jo paties parengtą skundą Komisijai, aptarti, ar pareiškėjo pateikti argumentai tinkami, ar reikėtų kažką pakoreguoti/papildyti/ištrinti pareiškėjo surašyto skundo projekte dėl Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojo potencialiai neetiškų veiksmų, su kuriais buvo susijęs pareiškėjo atsiskaitymų vertinimas.*“ Pareiškėjo nuomone, pagal VGTPĮ 2 straipsnio 6 dalį, tokio pobūdžio ir apimties teisinė konsultacija patenka į PTP apimtį ir pabrėžia, kad jis norėjo tik nurodytos apimties teisinės konsultacijos, bet jis neprašė PTP specialistų paruošti teisinių dokumentų ar atstovauti jį byloje, įskaitant vykdymo procesą; neprašė PTP specialistų raštiškai koreguoti paties pareiškėjo surašyto skundo.

Paaškina, kad pagal VGTPĮ 2 str. 6 d., PTP - šio įstatymo nustatyta tvarka teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos bei valstybės ir savivaldybių institucijų skirtų dokumentų rengimas, PTP apima šio įstatymo 15 str. 7 d. nurodytų procesinių dokumentų parengimą, taip pat patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimo, bet neapima mokesčių administratoriui teikiamų deklaracijų pildymo. PTP priskirti rengti procesiniai dokumentai (jų kategorijos) detaliam nurodyti VGTPĮ 15 str. 7 d. (prašymai dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutartys dėl santuokos nutraukimo teisinių pasekmių, pareiškimai dėl teismo įsakymo išdavimo, prieštaravimai dėl kreditoriaus pateikto pareiškimo, prašymai dėl teismo leidimo parduoti ar įkeisti nekilnojamąjį turtą išdavimo, prašymai dėl teismo leidimo priimti palikimą išdavimo ir prašymai dėl išankstinių teismo leidimų sudaryti sandorius, susijusius su neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens turtu). Antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba (toliau – ATP) – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, *atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai* ar teismo sprendimas. ATP taip pat apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, ir išlaidų konstitucinės justicijos bylose atlyginimą, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų, administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo teisme išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą (VGTPĮ 2 str.1 d.).

Akcentuoja, kad susipažinus su pareiškėjo skundu matyti, jog esminė ginčo aplinkybė yra ta, jog pareiškėjas ir atsakovė skirtingai vertina pareiškėjo pageidautos teisinės konsultacijos apimtį. Pareiškėjas mano, kad tai patenka į PTP apibrėžimą, o ATP specialistai ir atsakovė mano, kad į ATP apibrėžimą. Atsakovė supranta, kad pareiškėjas norėjo išsamios teisinės konsultacijos, kurios pagrindu jis pats surašytų skundą Komisijai. Dėl to ginčo tarp šalių nėra. Tačiau VGTPĮ turi būti aiškinamas kompleksiskai, atsižvelgiant į tai, kokias teises paslaugas asmeniui reikalinga suteikti. Šiuo atveju pareiškėjo pageidaujama konsultacija yra išsamus pasirengimas ginčo nagrinėjimui. Pareiškėjas pageidavo ne tik jo pateiktų dokumentų analizės ir pasirengimo skundo surašymui, pareiškėjo parengto skundo projekto aptarimo ir patarimų, ar reikėtų kažką pakoreguoti, papildyti, ištrinti, bet taip pat ir skundo nagrinėjimo bei įrodinėjimo strategijos aptarimo, pareiškėjui kylančių papildomų klausimų išaiškinimo. Atsakovės nuomone, iš esmės tai yra pasirengimas skundo surašymui (net ir tuo atveju, jei pareiškėjas skundą toliau surašo pats), o tai, kad reikalinga suformuluoti būsimo ginčo strategiją, pritaikyti labiausiai tinkamus teisinius argumentus ir patarti, kurie įrodymai būtini pareiškėjo rašomo skundo argumentams pagrįsti, reiškia pasirengimą ginčo iš esmės nagrinėjimui Komisijoje. Dėl to pareiškėjo pageidaujamos teisinės konsultacijos apimtis, kurios pagrindu jis pats surašytų skundą Komisijai ir pasirengtų jo nagrinėjimui, patenka ne į pirminės, o į antrinės teisinės pagalbos apibrėžimą. Atsakovė nurodo, kad jai nėra suprantama pareiškėjo pozicija, kodėl jis nesutinka kreiptis šiuo klausimu dėl valstybės garantuojamos ATP, kurios metu galimas pasirengimas ginčo nagrinėjimui ikiteisminėje institucijoje ar teisme.

Pažymi, kad pareiškėjas skunde argumentavo, kad Komisijai teikiami skundai negali būti laikomi procesiniais dokumentais, nes Komisija pagal pareiškėjo cituojamą teismų praktiką yra neteisminė institucija, dėl to pareiškėjo Komisijai rengiamas skundas turi būti laikomas PTP kompetencijos dalyku ir atsakovė privalo suteikti pareiškėjo prašomą PTP. Su tokia pareiškėjo pozicija atsakovė nesutinka ir paaškina, kad Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 3 str. 2 d. numatyta, kad su prašymais į administracinių ginčų komisiją arba administracinę teismą kreipiasi viešojo administravimo subjektai, o su skundais – kiti asmenys, o to paties straipsnio 5 d. – kad šio įstatymo nustatytais atvejais skundas (prašymas, pareiškimas) pirmiausia turi būti paduodamas administracinių ginčų komisijai ar kitai išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucijai. ABTĮ 26 str. nurodyta išankstinė ginčų nagrinėjimo ne teisme tvarka: 1. Prieš kreipiantis į administracinę teismą, viešojo administravimo subjektų priimti individualūs teisės aktai arba veiksmai (neveikimas) ar vilkinimas atlikti veiksmus gali būti, o įstatymų nustatytais atvejais – turi būti ginčijami kreipiantis į išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka instituciją. 2. Paduodant skundą (prašymą, pareiškimą) nagrinėti ne teismo tvarka, jo forma ir turinys turi atitikti šio įstatymo 24 str. (išskyrus 24 str. 2 d. 9 p.) nustatytus reikalavimus. Taigi, pareiškėjas turi teisę pateikti skundą Komisijai ABTĮ ir Lietuvos Respublikos ikiteisminio

administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka, skundo nagrinėjimo procesas apibrėžtas minėtuose įstatymuose, todėl pareiškėjo teiginiai, kad Komisijai šalių pateikiami dokumentai nėra laikomi šalių procesiniais dokumentais, nes nevyksta teisminė proceso eiga, yra nepagrįsti.

Paaikškina, kad VGTPĮ nėra procesinių dokumentų apibrėžimo, tačiau VGTPĮ 2 str. 13 d. nurodyta, kad kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir proceso įstatymuose. CPK 110 str. nurodyta, kad „dalyvaujančių byloje asmenų procesiniai dokumentai – šių asmenų ieškiniai, prašymai, pareiškimai, priešieškiniai, atsiliepiami į ieškinius ar priešieškinius, dublikai (ieškovo atsiliepiami į atsakovo pareikštą atsiliepiamą), triplikai (atsakovo atsiliepiami į dubliką), atskirieji, apeliaciniai ir kasaciniai skundai ir atsiliepiami į šiuos skundus, kiti dokumentai, kuriuose rašytinio proceso metu pareikšti dalyvaujančių byloje asmenų prašymai, reikalavimai, atsikirtimai ar paaiškinimai.“ Tai reiškia, kad asmens tiek teismui, tiek ikiteisminei ginčų institucijai ginčo nagrinėjimo procese teikiami dokumentai, kuriuose formuluojami prašymai, reikalavimai, atsikirtimai ar paaiškinimai (prašymai, skundai, ieškiniai, atsiliepiami ir pan.) yra laikomi šalies procesiniu dokumentu, todėl pareiškėjo rengiamas skundas Komisijai taip pat yra procesinis dokumentas, kurio formai, turiniui yra keliami specialūs reikalavimai, nurodyti Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 7 straipsnyje.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėjui tiko, jog PTP būtų suteikta nuotoliu, tačiau pareiškėjas išreiškė susirūpinimą, kad kitiems besikreipiantiems asmenims patogesnis būtų fizinis atvykimo konsultacijai būdas ir kad tik nuotoliu teikiamos konsultacijos gali nepagrįstai apriboti pirminės teisinės pagalbos gavimo galimybes. Pažymi, kad nors pareiškėjas išdėstė savo nuomonę šiuo klausimu, tačiau jam teisės aktais nesuteikta teisė ginti viešojo intereso ar atstovauti kitų asmenų dėl jiems teikiamos ATP kokybės, todėl pareiškėjas negali reikšti reikalavimų atsakovei dėl kitiems asmenims teikiamos ATP. Dėl kitų ATP teikimo kokybės klausimų, kuriais atsakovė sutinka su pareiškėjo išreikštu susirūpinimu, atsakovė pasisakė savo 2023-08-11 atsakyme pareiškėjui. Atsakovė sieks gerinti ATP paslaugų suteikimo kokybę pagal jai suteiktą kompetenciją.

Nurodo, kad pareiškėjui PTP pagal VGTPĮ nurodytą trukmę ir apimtį buvo suteikta tinkamai, dėl ATP kokybės pareiškėjui buvo raštu atsakyta išsamiai, todėl Skundžiamą raštą nėra pagrindo.

Skundas atmestinas

Tarp šalių kilo ginčas pareiškėjui Savivaldybės suteiktos pirminės teisinės pagalbos kokybės ir dėl pirminės teisinės pagalbos apimties.

Ginčo dalykas yra pareiškėjo skundžiamas Kauno miesto savivaldybės administracijos sprendimas, išdėstytas 2023 m. liepos 19 d. rašte NR.13-1600.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2023-02-21 skundu (b. l. 54-60) kreipėsi į Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybą dėl Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dėstytojo galimai subjektyvaus tarpinių atsiskaitymų vertinimo ir dėstytojo kvalifikacijos trūkumo. Pareiškėjas pateikė susirašinėjimo el. paštu su dėstytoju išrašus (b. l. 61-69).

Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnyba pareiškėjui pateikė du atsakymus 2023-06- (metaduomenys nepateikti) ir 2023-06-21 Nr. S-92, kuriais pareiškėjo prašymus paliko nenagrinėtais (b. l. 47- 53).

Šis sprendimas buvo apskųstas Lietuvos administracinių ginčų komisijai, kuri nustatė terminą skundo trūkumams pašalinti.

Siekiant pašalinti Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytus skundo trūkumus, pareiškėjas kreipėsi į Kauno miesto savivaldybės pirminę teisinę pagalbą teikiančias advokates. Jam buvo suteikta teisinė konsultacija ir patarta kreiptis dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos. Pareiškėjas nesikreipė dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos, nes manė, kad ta apimtimi, kuria prašo suteikti teisinę pagalbą, ji laikytina PTP, o ne APT. Pareiškėjo teigimu, PTP Kauno mieste yra suteikiama netinkamai, nes advokatė atsisakė patarti kaip formuoti poziciją nagrinėjant skundą Lietuvos administracinių ginčų komisijoje, konsultacija suteikiama nuotoliu,

bendravimui su piliečiais el. paštu nenaudojamas dalykinis stilius, savivaldybės svetainėje pateikiami netikslūs duomenys apie PTP teikimą.

Iš procesinių dokumentų ir pareiškėjo paaiškinimų nustatyta, kad pareiškėjas dėl konsultacijos laiko ir apimties su PTP su advokatėmis bendravo el. laiškais (b. l. 16-18). Pareiškėjui konsultacija buvo suteikta nuotoliu. Pareiškėjui tokia konsultacijos teikimo forma tiko, tačiau pareiškėjas laikosi pozicijos, kad tai pažeidžia kitų (neįvardintų) asmenų teisę į tinkamą PTP suteikimą.

Iš bylos medžiagos nustatyta, kad nesutampa pareiškėjo ir PTP teikusios advokatės požiūris į teikiamų teisinių paslaugų apimtį ir priskirtinumą pirminei ar antrinei teisinei pagalbai. Pareiškėjas dėl to teikė pretenzijas. Advokatės V. N. ir N. R. pareiškėjui ir atsakovei 2023-06-29 raštu Nr. 56-2-30 paaiškino, kad pareiškėjui buvo suteikta PTP, t. y. suteikta konsultacija dėl pareiškėjo susirašinėjimo su VDU dėstytojais ir vadovybe, taip pat, pateiktas susirašinėjimo vertinimas ir analizė, nors, advokačių nuomone, į PTP apimtį tai nepatenka. Taip pat buvo suteikta teisinė konsultacija dėl jo parengtų skundų Administracinių ginčų komisijai, išaiškinta mediacijos ir taikos sutarties galimybės, taip pat paaiškinta galimybė kreiptis dėl antrinės valstybės garantuojamos teisinės pagalbos, tačiau pareiškėjas nesutiko (b. l. 19, 20).

2023-07-12 pareiškėjas pateikė skundą Savivaldybei (b. l. 32-36), kuriame prašė: a) įvertinti, ar pirminei teisinei pagalbai skiriamos lėšos naudojamos efektyviai ir, ar asmenims PTP teikiama kompetentingai, kokybei gerinti imtis veiksmų; 2. „Peržvelgti šį skundą ir, jei rasite mano pateiktoje šio dokumento argumentacijoje tiesos, pateikti atsiprašymo laišką už nekokybiškai suteiktas paslaugas ir patikinimą, kad paslaugų teikiama kokybė Jūsų teisės skyriuje bus peržvelgta ir pagerinta tuose aspektuose, kuriuose aš šiame laiške skundžiu: a) nepagrįstai neteikiamos teisinės konsultacijos, patarimai ar potencialiai atsisakoma ruošti priešteisminius dokumentus besikreipiančiajam į pirminės teisinės pagalbos specialistus; pirminės teisinės pagalbos svetainėje nekonkreiti ir potencialiai neteisinga informacija dėl itin prastų procesinių dokumentų; Susirašinėjant su pirminės teisinės pagalbos specialistu nenurodyti jo kontaktai su vardu, pavarde ir (ar) tel. nr. ar e. paštu; konsultacija atliekama tik nuotoliniu būdu“ (kalba netaisyta); 3. „Prašau atsakyti į šį laišką su potencialiais išdėstytų problemų sprendimo būdais ir atsiprašymu dėl nekokybiškai suteiktų Kauno m. savivaldybės Pirminės teisinės pagalbos paslaugų per dvi savaites nuo šio laiško gavimo dienos“. Šiame skunde Savivaldybei nurodė, kad faktiškai gyvena Kaune, 2023-06-16 pateikė prašymą Kauno miesto savivaldybės administracijos interneto svetainėje nurodytu paštu Pirminės teisinės pagalbos specialistams, pateikė dokumentus ir prašė užregistruoti pirminei teisinei konsultacijai; atsakymo negavo, paskambino svetainėje nurodytu numeriu, tačiau juo niekas neatsiliepė. 2023-06-21 PTP atstovė telefonu nurodė, kad PTP gali suteikti, tačiau pareiškėjo atsiųstų dokumentų, kurių pagrindu bus prašoma konsultacijos, prieš konsultaciją nenagrinės. Pažymėjo, kad negavo raštiško atsakymo į el. paštu 2023-06-16 siųstą el. laišką. Be to, PTP atstovė pasakė, kad svetainėje nurodytas el. paštas retai tikrinamas ir konsultuoti gali tik nuotoliu. 2023-06-22 buvo pateiktas pakartotinis laiškas ir prašymas patvirtinti, kad bus suteikta konsultacija ir jai pasiruošta pagal anksčiau pateiktus dokumentus. 2023-06-23 registracija buvo patvirtinta. 2023-06-23 pareiškėjas susiskambino su advokate ir diskutavo apie 15-20 minučių apie tai, kad pareiškėjo prašymas nepatenka į PTP, o yra antrinės teisinės pagalbos paslauga. Nurodė, kad pareiškėjui 2023-07-02 rašte paaiškintos pirminės ir antrinės teisinės pagalbos teikimo sąlygos, o 2023-07-05 rašte nurodyta, kodėl nesuteikiama PTP pareiškėjo nurodytais būdais, t. y. susirašinėjimų vertinimas ir analizė nepatenka į PTP teikimo apimtį pagal VGTPĮ 10 str., 15 str. 8 d. Skunde Savivaldybei pareiškėjas nurodė, kad neprašė PTP specialistų parengti procesinį dokumentą ar surašyti Administracinių ginčų komisijai skundą, nors pareiškėjo nuomone, tokią teisę turi pagal VGTPĮ 2 str. 6 d., o prašė gauti žodinę konsultaciją, patarimus, argumentus kaip efektyviai ginti savo teises paduodant skundą Administracinių ginčų komisijai, todėl mano, kad PTP tarnybos nurodytas teisinis pagrindas (VGTRĮ 10 str., 15 str. 8 d.) netinkamas, nes pareiškėjas prašė patarimų ne teismo tvarka nagrinėjamai bylai. Nurodo, kad kokybiškai neišanalizavus jo pateiktų dokumentų, nebūtų kokybiškai suteikia pirminė ar antrinė teisinė pagalba. Nurodo, kad advokatė patikino, kad pasiskaitė siųstus dokumentus ir rekomendavo kreiptis antrinės teisinės pagalbos arba pasinaudoti mediacija, bet nesuteikė teisinės konsultacijos, patarimų, informacijos, kuri padėtų formuoti bylą. Skunde Savivaldybei taip pat kritikuoja PTP svetainėje esančią informaciją, nes joje, apibrėžiant PTP paslaugų apimtį, nurodyta, kad rengia itin paprastus

procesinius dokumentus, tačiau nėra apibrėžta, kas yra itin paprasti procesiniai dokumentai, todėl Savivaldybei nurodo svetainėje arba apibrėžti šią sąvoką, arba tai ištrinti. Tuo pačiu nurodo, kad konsultavusi advokatė pareiškėjui pažymėjo, kad tokiais klausimais anksčiau nebuvo kreiptasi, todėl pareiškėjas reiškia apmaudą, kad, pareiškėjo nuomone, galbūt ne tik jam, bet ir kitiems žmonėms nebuvo suteiktos kokybiškos PTP paslaugos. Be to, skunde Savivaldybei nurodoma, kad susirašinėjant su PTP specialistais, nebuvo nurodyti jų kontaktai – vardas, pavardė, tel. Nr., el. paštas, o tai yra neprofesionalu. Taip pat akcentavo, kad nors pareiškėjui tiko konsultacija nuotoliu, bet jis reiškia susirūpinimą, kad ne visiems žmonėms tokia forma gali tikti, ypač vyresnio amžiaus žmonėms (gyva konsultacija atveria daugiau komunikacinių, organizacinių ir kitų galimybių besikreipiantiems asmenims), teisės aktai nustato, kad konsultacija gali vykti ir gyvai, todėl konsultacijos teikimas nuotoliu apriboja besikreipiančių asmenų galimybes konsultuotis.

Skundžiamame rašte atsakovė nurodė (b. l. 37-46), kad vadovaujantis VGTPĮ 15 str. 3 d., PTP teikia savivaldybės vykdomosios institucijos valstybės tarnautojai, kurių pareigybių aprašymuose nustatytos tokio pobūdžio funkcijos, darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis, kuriose numatytos teisinio pobūdžio darbo funkcijos, ir gaunantys darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto, arba advokatai (advokatų profesinės bendrijos), arba viešosios įstaigos, su kuriais savivaldybės vykdomoji institucija yra sudariusi sutartį dėl PTP teikimo, arba tarnyba šio straipsnio 8 ir 9 dalyse nurodytais atvejais. PTP Kauno miesto savivaldybėje yra teikiama 2021 m. balandžio 29 d. pirminės teisinės pagalbos teisinių paslaugų pirkimo sutarties Nr. SR-275 pagrindu (sutartis skelbiama viešai).

Dėl Skunde nurodytų aplinkybių dėl netinkamai suteiktos (nesuteiktos) pirminės teisinės pagalbos nurodė, kad iš turimų dokumentų nustatyta, kad pareiškėjas elektroniniu paštu (advokatukontora3@gmail.com) pateikė PTP Kauno miesto gyventojams teikiančioms advokatėms susirašinėjamą su Vytauto Didžiojo universiteto Katalikų teologijos fakulteto dekanu B. U. ir Penkiaknygės dėstytoju A. A. bei du surašytus skundus Administracinių ginčų komisijai (Nr. S-87 ir Nr. S-92) dėl Lietuvos Respublikos Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos 2023 m. birželio 7 d. sprendimo Nr. S-87, 2023 m. birželio 21 d. sprendimo Nr. S-92 panaikinimo bei įpareigojimo atlikti veiksmus. El. laiške prašė išnagrinėti pateiktus skundus ir pasiruošti susitikimo metu aptarti bylos strategiją, t. y. ar pareiškėjo pateikti argumentai tinkami, ar juos reiktų koreguoti, papildyti, ištrinti. Skunde nurodyta, kad, nors pagal VGTPĮ 2 str. 6 d. PTP specialistai privalo parengti teisinį dokumentą ikiteisminio ginčo nagrinėjimo institucijai (Administracinių ginčų komisijai), tačiau tokios paslaugos pareiškėjas neprašė.

Skundžiamame sprendime Savivaldybė pareiškėjui paaiškino, kad pagal VGTPĮ 2 straipsnio 2 dalį, PTP - šio įstatymo nustatyta tvarka teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos bei valstybės ir savivaldybių institucijų skirtų dokumentų rengimas. PTP apima šio įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų parengimą, taip pat patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimo, bet neapima mokesčių administratoriui teikiamų deklaracijų pildymo. ATP – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. ATP taip pat apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, ir išlaidų konstitucinės justicijos bylose atlyginimą, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų, administracinių nusižengimų bylų nagrinėjimo teisme išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą (VGTPĮ 2 straipsnio 1 dalis).

Dėl pareiškėjo argumentų, kad pagal VGTPĮ 2 straipsnio 6 punktą PTP specialistai privalo parengti teisinį dokumentą ikiteisminio ginčo nagrinėjimo institucijai - Administracinių ginčų komisijai, Savivaldybė paaiškino, kad pagal nurodytą teisės normą PTP priskirta rengti valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtus dokumentus. PTP priskirti rengti procesiniai dokumentai (jų kategorijos) detaliam nurodyti VGTPĮ 15 straipsnio 7 dalyje (prašymai dėl santuokos nutraukimo abiejų sutuoktinių bendru sutikimu, sutartys dėl santuokos nutraukimo teisinių pasekmių, pareiškimai dėl teismo įsakymo išdavimo, prieštaravimai dėl kreditoriaus pateikto pareiškimo, prašymai dėl teismo leidimo parduoti ar įkeisti nekilnojamąjį turtą išdavimo, prašymai dėl teismo leidimo priimti palikimą išdavimo ir prašymai dėl išankstinių teismo leidimų sudaryti sandorius, susijusius su neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmens turtu). Pažymėjo, kad

skundas Administracinių ginčų komisijai yra procesinis dokumentas, kurio formai, turiniui yra keliami specialūs reikalavimai, nurodyti Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 7 straipsnyje; skundų Komisijai rengimas nepatenka į VGTPĮ 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų rengimą, taip pat ir pagal VGTPĮ 2 straipsnio 6 dalyje nurodytą valstybei ir savivaldybių institucijoms skirtą dokumentų rengimą, todėl nepagrįstas pareiškėjo tvirtinimas, kad į PTP apimtį patenka skundų ikiteisminėms ginčų nagrinėjimo institucijoms rengimas.

Skundžiamame sprendime tuo pačiu Savivaldybė pareiškėjui nurodė, kad vien tai, jog pats pareiškėjas tariamai nekokybiškų paslaugų suteikimą grindžia tuo, kad negavo patarimų, informacijos, kuri padėtų formuoti bylą ir joje esančias mintis, argumentus, siekiant pareiškėjui palankaus Komisijos sprendimo, rodo, kad pareiškėjas reikalavo ATP paslaugų. Pareiškėjui skundžiamame rašte detalizuota ši išvada: iš minėtų Skundo teiginių, pareiškėjo elektroniniame laiške suformuluoto prašymo išnagrinėti pateiktus skundus ir pasiruošti aptarti susitikimo metu bylos strategiją (ar pateikti argumentai tinkami, ar juos reiktų koreguoti, papildyti, ištrinti), taip pat advokačių V. N. ir N. R. pateiktų raštų (2023 m. rugpjūčio 3 d. Nr. 56-1-409 ir 2023 m. birželio 29 d. Nr. 56-2-30) turinio matyti, kad pareiškėjas, 2023 m. birželio 23 d. vykusios konsultacijos metu reikalavo konsultacijos, patarimų dėl pareiškėjo parengtų skundų Komisijai nagrinėjimo, skundų koregavimo, strategijos byloje suformavimo, t. y. reikalavo teisinių paslaugų, susijusių su skundų Komisijai rengimu, kas nepatenka į PTP apimtį, o pagal VGTPĮ 2 straipsnio 1 dalį priskirtina ATP (dokumentų rengimas), todėl pareiškėjo pretenzijos dėl konsultacijos, patarimų nesuteikimo pareiškėjo norimoje apimtyje, negali būti laikomos pagrįstomis.

Skundžiamame sprendime Savivaldybė pažymėjo, kad pareiškėjas pats pripažino, jog konsultacijos metu advokatė patikino, kad perskaitė jo pateiktus dokumentus, rekomendavo kreiptis ATP arba spręsti diskutuotiną klausimą mediacijos būdu. Tai nurodyta ir advokačių V. N. ir N. R. 2023-06-29 rašte Nr. 56-2-30, pažymint, kad 2023-06-23 J. I. buvo suteikta teisinė konsultacija dėl jo pateiktų parengtų skundų Komisijai ir išaiškinta galimybė spręsti ginčą taikiai, pasinaudojant mediacijos būdu arba kreiptis dėl ATP teikimo.

Skundžiamame sprendime konstatuota, kad 2023-06-23 buvo suteikta PTP VGTPĮ 2 straipsnio 6 dalyje nurodytoje apimtyje – suteikta teisinė konsultacija, patarimai dėl taikaus ginčo išsprendimo, pasiūlyta pasinaudoti ATP, todėl, įvertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, pagrindo netinkamai suteiktos (nesuteiktos) PTP fakto konstatavimui, nenustatyta.

Skundžiamame sprendime dėl pareiškėjo pretenzijų, susijusių su PTP teikimo būdo (nuotolinio), pažymėjo, kad PTP teikiama ne tik nuotoliniu būdu, bet ir kontaktiniu būdu, be to, su šiuo būdu teikiama PTP sutiko pats pareiškėjas. Pažymėjo, kad pareiškėjas nenurodė jokių konkrečių atvejų, susijusių su savo ar kitų asmenų teisių pažeidimu (ribojimu), negalint tiesioginio kontakto būdu gauti PTP paslaugų, iš ko būtų galima spręsti, kad šios paslaugos teikiamos nesilaikant Sutarties, skundų Savivaldybė dėl to nėra gavusi. Todėl Skundžiamame sprendime nurodyta, kad pareiškėjo pastabos dėl PTP teikimo formos yra nepagrįstos.

Skundžiamame sprendime Savivaldybė sutiko su pareiškėjo pastabomis dėl galimai klaidinančio VGTPĮ 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų apibūdinimo Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje (<https://www.kaunas.lt/teisine-pagalba/>), juos pavadinant itin paprastais procesiniais dokumentais interneto svetainėje. Taip pat sutiko su pareiškėjo pastaba dėl PTP teikusių specialistų susirašinėjimo el. laiškais stiliaus trūkumų ir išpareigojo informuoti pirminę teisinę pagalbą teikiančias advokates apie nustatytus bendravimo elektroniniu paštu trūkumus, prašydami ateityje tinkamai, ir dalykiškai bendrauti su besikreipiančiais pirminės teisinės pagalbos asmenimis.

Skundžiamame sprendime Savivaldybė pateikė išaiškinimą dėl pareiškėjo argumentų, susijusių su pirminei teisei pagalbai skirtų lėšų panaudojimo efektyvumu bei teikiamų pirminės teisinės pagalbos paslaugų kokybės įvertinimu. Nurodė, kad vadovaujantis VGTPĮ 8 straipsnio 1 dalimi, apibrėžiančia savivaldybių institucijų funkcijas valstybės garantuojamos teisinės pagalbos srityje, savivaldybės institucija organizuoja ir (ar) teikia PTP; moka už PTP, kai pagal su savivaldybės vykdomąja institucija sudarytą sutartį PTP teikia advokatai (advokatų profesinės bendrijos), advokatų padėjėjai ar viešosios įstaigos; VGTPĮ nurodytais būdais informuoja vietos gyventojus apie

galimybes gauti valstybės garantuojamą teisinę pagalbą ir jos teikimo sąlygas. Pagal VGTPĮ 8 straipsnio 3 dalį, savivaldybių institucijos privalo kiekvienais metais teisingumo ministro nustatyta tvarka pateikti Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai veikos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitas (toliau - Ataskaitos). Ataskaitų rengimo, pateikimo tvarka, reikalavimai jų turiniui reglamentuoti Savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2005 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 1R-217 „Dėl Savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitų rengimo ir pateikimo Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai taisyklių, patvirtino“. Ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai (Taisyklių 3 p.). Pagal Taisyklių 4 punktą, jei PTP teikia advokatai (advokatų profesinės bendrijos), advokatų padėjėjai arba viešosios įstaigos, su kuriomis savivaldybės yra sudariusios sutartis dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo, jie teikia informaciją, reikalingą Ataskaitoms parengti (Taisyklių 4 p.). Taisyklių 8 punkte nurodyti duomenys, kurie turi būti pateikiami Ataskaitose, tarp kurių ir duomenys apie lėšų, skirtų PTP teikti sumas, jų panaudojimą, panaudotų lėšų sumas, taip pat duomenys apie suteiktą PTP, tarp kurių yra ir informacija apie pareiškėjų, kuriems buvo suteikta PTP, skaičių, informacija apie gautus pareiškėjų skundus dėl PTP teikimo, PTP pobūdį pagal klausimų, kuriais buvo teikiama PTP, klasifikaciją, teiktos PTP suvestinė ir t. t. Pagal VGTPĮ 9 straipsnio 3 dalies 1 punktą, Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba analizuoja, apibendrina Ataskaitas ir teikia informaciją apie PTP organizavimą ir teikimą Teisingumo ministerijai, teikia pasiūlymus savivaldybių institucijoms dėl PTP organizavimo ir teikimo tobulinimo užtikrinant VGTPĮ įgyvendinimą. Pagal VGTPĮ 7 straipsnio 2 – 4 dalis, šio įstatymo nustatyta tvarka sudaryta Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos koordinavimo taryba teikia pasiūlymus dėl valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tobulinimo; analizuoja savivaldybių institucijų veiklos organizuojant ir teikiant pirminę teisinę pagalbą ataskaitas ir teikia pasiūlymus dėl pirminės teisinės pagalbos teikimo; teikia pasiūlymus dėl valstybės biudžeto lėšų poreikio valstybės garantuojamai teisei pagalbai teikti ir dėl efektyvaus jų naudojimo ir pan. Kauno miesto savivaldybės administracijos direktorius organizuoja PTP teikimą (Kauno miesto savivaldybėje PTP teikia advokatės), teikia Ataskaitas Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybai, tačiau jo kompetencijai nepriskirta vertinti PTP lėšų panaudojimo efektyvumo bei teikti pasiūlymus dėl jos tobulinimo.

Skundžiamame rašte Savivaldybė nurodė, kad įvertino pareiškėjo išdėstytas pastabas PTP organizavimo kokybės gerinimo apimtyje ir imsis priemonių PTP kokybei gerinti, t. y. patikslins informaciją Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje bei atkreips PTP teikiančių advokačių dėmesį dėl dalykinio bendravimo elektroninėmis priemonėmis su besikreipiančiais PTP asmenimis.

Skundžiamame sprendime į pareiškėjo reikalavimą išnagrinėti ir pateikti atsakymą į pareiškėjo skundą per dvi savaites nuo Skundo gavimo dienos, paaiškino, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 4 dalimi, viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos, todėl Skundžiamas sprendimas pateiktas šioje teisės normoje nurodytu terminu.

Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos teikimą asmenims, kad šie galėtų tinkamai ginti pažeistas ar ginčijamas savo teises ir įstatymų saugomus interesus reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas. Šiame įstatyme yra apibrėžta pirminės teisinės pagalbos ir antrinės teisinės pagalbos apimtys. Pirminė valstybės garantuojama teisinė pagalba – šio įstatymo nustatyta tvarka teikiama teisinė informacija, teisinės konsultacijos bei valstybės ir savivaldybių institucijoms skirtų dokumentų rengimas. PTP apima šio įstatymo 15 straipsnio 7 dalyje nurodytų procesinių dokumentų parengimą, taip pat patarimus dėl ginčo sprendimo ne teismo tvarka, veiksmus dėl taikaus ginčo išsprendimo ir taikos sutarties parengimą, bet neapima mokesčių administratoriui teikiamų deklaracijų pildymo (Įstatymo 2 str. 6 d.); antrinė valstybės garantuojama teisinė pagalba – dokumentų rengimas, gynyba ir atstovavimas bylose, įskaitant vykdymo procesą, atstovavimas išankstinio ginčų sprendimo ne teisme atvejais, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas. Antrinė teisinė pagalba taip pat apima bylinėjimosi išlaidų bylose, išnagrinėtose civilinio proceso tvarka, ir išlaidų konstitucinės justicijos bylose atlyginimą, su bylos nagrinėjimu administracinio proceso tvarka susijusių išlaidų, administracinių nusižengimų bylų

nagrinėjimo teisme išlaidų ir su baudžiamojoje byloje pareikšto civilinio ieškinio nagrinėjimu susijusių išlaidų atlyginimą (Įstatymo 2 str. 1 d.).

Kaip nustatyta byloje, pareiškėjas savo teisių pažeidimą iš esmės grindžia tuo, kad jo manymu, jam buvo suteiktos nekokybiškos PTP paslaugos dėl to, kad nebuvo suteikta žodinė konsultacija, patarimai, argumentai, kaip pakoreguoti pareiškėjo surašytą skundą Komisijai, siekiant tinkamai apginti pareiškėjo teises; konsultacija, kurią suteikė PTP advokatės, buvo nepakankama. Pareiškėjas laikosi pozicijos, kad tai, ko jis reikalavo, patenka į PTP apimtį, o PTP teikusių advokačių nuomone, tai yra APT dalykas, nes tai yra procesinio dokumento rengimo dalis.

Komisija nesutinka su pareiškėjo argumentais, kad skundo parengimas ar pozicijos skundai parengti suformulavimas (kas savaime yra skundo rengimo parengiamoji dalis) patenka į PTP apimtį. Komisija sutinka su atsakovės pozicija, kad skundas Administracinių ginčų komisijai yra procesinis dokumentas ir jo rengimas yra priskiriamas ATP. Pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – ir IAGNTĮ) 5 straipsnį Lietuvos administracinių ginčų komisija nagrinėja skundus (prašymus) dėl centrinių valstybinio administravimo subjektų priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus; dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jos veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus; o Lietuvos administracinių ginčų komisijos teritoriniai padaliniai nagrinėja skundus (prašymus) dėl teritorinių valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų, esančių jų veiklos teritorijoje, priimtų individualių administracinių aktų ir veiksmų (neveikimo) teisėtumo, taip pat dėl šių subjektų vilkinimo atlikti jų kompetencijai priskirtus veiksmus.

Taigi, vada pradėti administracinės bylos nagrinėjimą, t. y. iškelti administracinę bylą Komisijoje, yra pareiškėjo skundas arba prašymas. Komisijai duodamas skundas yra procesinis dokumentas, ir dėl to, kad IAGNTĮ jam nustato griežtus formaliuosius turinio ir formos reikalavimus, t. y. administracinė byla Komisijoje nagrinėjama tik pagal skundą (prašymą), kuris atitinka minėto įstatymo 7 straipsnio nustatytus formos ir turinio reikalavimus.

Bet to, kaip pažymėjo pats pareiškėjas, jis neprašė surašyti skundo, todėl PTP advokatės pagrįstai nesprenė šio klausimo ir nepriėmė nei teigiamo, nei neigiamo sprendimo.

Skunde Komisijai pareiškėjas cituoja LVAT teismo praktiką. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tiek Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo jurisprudencijoje (žr., pvz., 2006 m. kovo 28 d., 2007 m. spalio 24 d. nutarimus), tiek teismų praktikoje (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. gegužės 25 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-247/2009; 2015 m. birželio 12 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-401-248/2015; kt.) nuosekliai nurodoma, kad remtis teismų precedentais reikia itin apdairiai; precedento galią turi tik tokie ankstesni teismų sprendimai, kurie buvo sukurti analogiškose bylose, kurių faktinės aplinkybės tapačios arba labai panašios į nagrinėjamos bylos; nagrinėdamas bylas teismas teisės normas aiškina ir taiko ne *a priori* (iš anksto; nepatikrinus), o konkrečioje byloje, atsižvelgdamas į konkrečios bylos faktines aplinkybes ir šias siedamas su taikytina teisės norma (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. kovo 21 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-175/2014).

Juo labiau, teismų pateikta teisės normos taikymo taisyklė tampa neaktuali ir netaikytina, kai pats teisinis reguliavimas, t. y. išaiškinta teisės norma, pakeičiama arba panaikinama.

Komisija pažymi, kad teisėkūra yra dinamiškas procesas. Pareiškėjas remiasi Vyriausybės 1999 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 533 patvirtintais Administracinių ginčų komisijų darbo nuostatai ir nurodo, kad šių nuostatų 40 punkte pateiktas baigtinis sprendimų, kuriuos turi teisę priimti administracinių ginčų komisija, ikiteisimine tvarka išnagrinėjusi administracinį ginčą, sąrašas, o pagal 40.2 punktą, administracinių ginčų komisija gali įpareigoti atitinkamą administravimo subjektą pašalinti padarytą pažeidimą ar įvykdyti kitokį komisijos nurodymą. Nurodo, kad minėtame sąraše administracinių ginčų komisijos sprendimo, kuriuo būtų galima panaikinti skundžiamą administracinį aktą, nėra. Komisija atkreipia dėmesį, jog šis nutarimas yra panaikintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 08 11 nutarimu Nr. 817 (nuo 2016 08 18). Atkreiptinas dėmesys, kad nuo 2018-01-01 įsigaliojo nauja IAGNTĮ įstatymo redakcija, kurioje iš esmės buvo pakeista ikiteisminė

administracinių ginčų nagrinėjimo sistema, tame tarpe ir Komisijos statusas bei funkcijos. Taigi, pareiškėjo cituojama teismų praktika, suformuota iki 2018-01-01, netaikytina sprendžiant šį ginčą.

Komisija sutinka su pareiškėjo argumentais, kad Komisija gali veikti tik savo įgaliojimų ribose, t. y. neturi teismui priskirtų įgaliojimų, tačiau tai niekaip nepaneigia fakto, kad Komisijai teikiamas skundas negali būti prilygintas valstybės institucijai teikiamiems dokumentams, įvardintiems Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 2 str. 6 d.

Apibendrinant Komisija sprendžia, kad pareiškėjui valstybės garantuojamą pirminę teisinę pagalbą teikusios advokatės, įvertinę pareiškėjo prašyme suformuluotą teisinės pagalbos pobūdį, pagrįstai pasiūlė pareiškėjui kreiptis antrinės teisinės pagalbos.

Pareiškėjas akcentuoja, kad jam buvo suteikta nekokybiška PTP. Komisija pažymi, kad tiek VGTPĮ, tiek teisės doktrinoje yra įtvirtintas esminių valstybės garantuojamos teisinės pagalbos principų turinys. Vienas iš principų yra valstybės garantuojamos teisinės pagalbos kokybės, efektyvumo ir ekonomiškumo principas. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos kokybė – tai geriausi galimi rezultatai, pasiekti mažiausiomis sąnaudomis. Kokybės samprata iš dalies sietina su teisinės pagalbos atitikimu paskirčiai, naudingumu, situacijos pakitimu, atitikimu reikalavimams. Efektyvumas – tai kriterijus, padedantis įvertinti, kiek efektyviai padedama priartėti prie tikslo. Kaip nustatyta byloje, pareiškėjas kreipėsi teisinės pagalbos, nes siekė pateikti Komisijai patikslintą skundą. Pareiškėjo teigimu, Komisijai buvo pateiktas tinkamai patikslintas skundas, t. y. jis atitiko formos ir turinio būtinuosius reikalavimus. Sprendžiant pagal administracinio ginčo baigtį, galima spręsti, kad buvo tinkamai pasirengta administracinės bylos nagrinėjimui. Nors pareiškėjas nurodo, kad jam kvalifikuotą konsultaciją suteikė Kauno rajono valstybės garantuojamos teisinės pagalbos specialistai, tačiau byloje nėra objektyvių duomenų šiems pareiškėjo argumentams pagrįsti. Taigi, Komisija sprendžia, kad pareiškėjo nurodytų argumentų kontekste nėra pagrindo abejoti suteiktos PTP kokybe.

Tuo pačiu Komisija atkreipia dėmesį į VGTPĮ įtvirtintą draudimo piktnaudžiauti valstybės garantuojama teisine pagalba ir materialiosiomis bei procesinėmis teisėmis principą, kuris reiškia, kad kiekvienas asmuo savo teisėmis turi naudotis kaip protingas ir sąžiningas asmuo, nepiktnaudžiauti jomis, laikytis įstatymuose įtvirtintos tvarkos, užtikrinančios teisinių santykių stabilumą ir saugumą.

Pareiškėjas PTP paslaugų netinkamumą grindžia ir tuo, kad šios paslaugos teikiamos nuotoliniu būdu. Pareiškėjas nurodo, kad jam tokia PTP teikimo forma tiko, tačiau jis mano, kad kitiems į Kauno miesto savivaldybės PTP skyrių besikreipiantiems asmenims taip pat yra teikiama pirminė teisinė pagalba tik nuotoliu. Tai pat skunde Komisijai pareiškėjas teigia, kad jį paskatino parašyti skundą viena iš antrinės teisinės pagalbos jį konsultavusių specialistų, nes buvo atvykusių pas ją Kauno miesto savivaldybės PTP tų pačių teisininkų paskirti antrinei teisei pagalbai asmenys, ir, pareiškėjo teigimu, jie skundėsi dėl PTP teikimo tik nuotoliu, dėl atsisakymo teikti PTP VGTPĮ 2 str. 6 d. teisinių konsultacijų ir teisinės informacijos teikimo apimtimi; analogiškas aplinkybes pareiškėjui nurodė ir Kauno rajono savivaldybės teisės skyriaus specialistas (šio specialisto tapatybė, jo prašymu, nėra atskleidžiama). Pareiškėjo teigimu, Savivaldybės PTP skyriaus advokatės neužtikrino pareiškėjui ir prieš jį buvusiems asmenims galimybės surengti teisinę konsultaciją gyvai, tuo pažeisdamos VGTPĮ 15 str. 2, 11 d.

Komisija pažymi, kad tinkamomis įrodinėjimo priemonėmis įrodyti įvardintas faktines aplinkybes, kuriomis grindžia savo reikalavimą, yra pareiškėjo pareiga. Pateikus duomenis ir nurodžius, kad tų duomenų šaltinis yra asmuo, kurio duomenys neatskleidžiami, o kitų objektyvių įrodinėjimo priemonių nenurodžius ir nepateikus, iš esmės yra eliminuojama galimybė patikrinti faktus ir jais remtis priimant sprendimą. Todėl Komisija aplinkybes, kad yra neįvardintų asmenų, kuriems buvo netinkamai, nekokybiškai, netinkamu būdu suteiktos Kauno miesto savivaldybės organizuojamos PTP paslaugos, laiko neįrodytomis.

IAGNTĮ 6 str. 1 d. imperatyviai nustatyta, kad į Lietuvos administracinių ginčų komisiją ar jos teritorinį padalinį jų kompetencijai priskirtais klausimais turi teisę kreiptis asmenys, taip pat viešojo administravimo subjektai, manantys, kad *jų teisės* yra pažeistos. Kaip minėta, pareiškėjas aiškiai nurodo, kad dėl PTP teikimo nuotoliniu būdu pretenzijas reiškia dėl kitų asmenų (įgaliojimų atstovauti kitus asmenis byloje nėra pateikta), t. y. reiškia reikalavimus, susijusius ne su savo teisiu

pažeidimu. Pirminė sąlyga asmeniui kreiptis į Komisiją ir kelti reikalavimus yra teisinio suinteresuotumo turėjimas. Asmuo neturi tokios galimybės, prašydamas apginti ne jo paties, o kito asmens teisę, nes tai reikštų neleistiną įsikišimą į kito asmens laisvės sritį. Suinteresuotumas pagal IAGNTĮ 6 str. 1 d. – tai savarankiškas teisinis interesas ir poreikis jį ginti. Teisė kreiptis į Komisiją nereiškia, kad asmuo gali reikalauti ginti nuo pažeidimų bet kieno teisę, ji reiškia galimybę kreiptis į Komisiją dėl to, kad būtų apginta jo subjektinė teisė arba įstatymų saugomas interesas. Asmens abstraktaus pobūdžio suinteresuotumas, kad būtų pašalintas viešojo intereso pažeidimas, nereiškia gantino Komisijoje suinteresuotumo. Komisija taip pat sprendžia, kad pareiškėjas neįrodė, kad patenka į subjektų, turinčių įgaliojimus ginti ne savo, o neapibrėžto rato asmenų galimai pažeidžiamas teises ar teisėtus interesus (ginti viešąjį interesą).

Vertinant Skundžiamo sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnyje, t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka.

Nagrinėjamu atveju, įvertinus Skundžiamo sprendimo turinį, galima daryti išvadą, jog Skundžiamas sprendimas yra motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, Skundžiamame sprendime atsakovė rėmėsi ginčui aktualiu teisiniu reglamentavimu, taip pat aiškiai ir nedviprasmiškai nurodė, dėl kokių priežasčių ir kuo remiantis nenustatė pažeidimų teikiant PTP. Taip pat aiškiai įvardijo su kuriomis pareiškėjo pastabomis ar pretenzijomis sutinka ir įsipareigojo imtis priemonių padėčiai koreguoti. Skundžiamo sprendimo motyvai yra aiškūs ir pakankami, leidžiantys pareiškėjui suvokti esmines priežastis, lėmusias tokio sprendimo priėmimą.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, daro išvadą, kad atsakovė ginčijamą Sprendimą priėmė teisėtai ir pagrįstai. Esant šioms aplinkybėms, nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo skundą, todėl jis atmetamas pilna apimtimi kaip nepagrįstas (Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 1 p.).

Pareiškėjas skundu taip pat prašo įpareigoti atsakovę „Įpareigoti Kauno m. savivaldybės pirminės teisinės pagalbos skyriaus atstovus teikti teisinę konsultaciją dokumente 2023 m. birželio 22 d. Susirašinėjimas su Kauno m. sav. pirm. teis. pagalbos spec. prašytos pirminės teisinės pagalbos failų ir atvejo nagrinėjimo ir konsultavimo apimtimi.“ ir „Įpareigoti Kauno m. savivaldybės administraciją / kitus savivaldybės organus dėl pirminės teisinės pagalbos skyriaus atstovų suteiktų nekokybiškų pasikartojančių teisinių paslaugų teikimo pareiškėjo Skunde nurodytu prašymu užtikrinti pirminės teisinės pagalbos teikiamų paslaugų kokybę, kokybei gerinti imtis veiksmų, t. y. konkrečiau, nušalinti (atleisti iš darbo ar nutraukti sutartį) Kauno miesto savivaldybės pirminės teisinės pagalbos skyriaus advokatų kontoros ir visus joje dirbančius specialistus nuo pirminės teisinės pagalbos teikimo Kauno miesto savivaldybės gyventojams (ir pareiškėjui).“ Pažymėtina, kad Komisijai nėra suteikta teisė įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti konkretaus turinio administracinį sprendimą. Komisija, išnagrinėjusi administracinį ginčą, ir nustačiusi administracinio sprendimo neteisėtumą gali jį panaikinti ir įpareigoti pareiškėjo prašymą nagrinėti iš naujo.

Proceso dalyviai procesiniuose dokumentuose išdėstė daugiau argumentų, tačiau, Komisijos vertinimu, jie nėra esminiai sprendžiant šią administracinę bylą ir niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl Komisija dėl jų atskirai nepasisako. Šiame kontekste paminėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) ir LVAT praktikoje ne kartą pažymėta, jog teismo pareiga pagrįsti priimtą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakyti į kiekvieną argumentą (EŽTT 1994 m. balandžio 19 d. sprendimas V. de H. prieš Olandiją; 1997 m. gruodžio 19 d. sprendimas H. prieš Suomiją; LVAT 2011 m. lapkričio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-3555/2011).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo J. I. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Komisijos sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Lionela Gelmanienė

Edvardas Jucius